

Jag får nu, under förhoppning om en bättre utgång, föreslå:
att Riksdagen ville uti underdanig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbete och för Riksdagen framlägga förslag till sådana förändrade stadganden, angående deltagande i byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelser, att dessa åligganden blifva för medlemmarne af tingslagen efter billiga grunder gemensamma.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1873.

P. Näsman.
från Westernorrlands län.

N:o 82.

Af Herr J Fahlén: Om ändringar i gällande författningar, angående försäljning af spritdrycker, vin och malt-drycker.

I den allmänna sedlighetens intresse hafva sedan längre tid tillbaka särskilda förordningar varit utfärdade i afsigt att utrota eller åtminstone i någon mån stäfja de förderfliga verkningar, missbruket af bränvin och andra spirituösa drycker ovilkorligen medförer. Dessa förordningar hafva också uträttat ganska godt, men erfarenheten lærer dagligen, att vida mer i detta afseende kan göras och måste göras, om det åsyftade ändamålet en gång skall uppnås. Lättheten att medelst kringgående af författningarne undandraga sig det i dem stadgade ansvar har
nämligen

nämligen vållat, att öfverträdelserna af dessa författningar till antalet varit vida större än sannolikt emot något annat lagstadgande; och ändå hafva med säkerhet på långt när icke alla öfverträdelser kunnat föranleda åtal, än mindre den brottsliges fällande till ansvar. Det har icke varit nog att författningarne stadgat, att den allmänna åklagaremakten samt andra personer, som särskildt antagits att vaka öfver författningarnes efterlefnad, skulle åligga att förbrytelser deremot åtala, eller att uppmuntran dertill gifvits genom tilläggande af andel i ganska dryga böter; der åtal anställles har det ofta, kanske oftast, blifvit utan resultat till följd af svårigheterna att åstadkomma laglig bevisning. Ty sällan torde förbrytarna hafva funnit sig af samvetsskäl manade att erkänna de emot dem gjorda angifvelser, och der bevisning skolat förebringas, har denna ofta företett missbruk af vittnesed och värjemålsed, till ursprunget vida uslare och till följderna vida mer afskräckande än missbruket af bränvinet. Sålunda hafva författningarne genom ett välment sträfvande att utrota en i rent moralisk mening oskyldig last, som möjligen på annat sätt kunnat göras oskadlig, i stället framkallat ett af de svåraste moraliska brott, nämligen mened, hvilken sällan kan med sådan bevisning öfvertygas att straff därför följer.

Detta bedröfliga förhållande måste emellertid fortfara, så länge icke något på allvar göres att upprycka det onda med roten. Då man icke kan vänta sig att kunderna å lönkrogarne genom sanningsenliga vittnesmål eller eljest skola bidra till eller åstadkomma dessas utrotande, torde ingen annan utväg återstå, än att hindra lönkrogarnes uppkomst så mycket som möjligt. I detta afseende gifver erfarenheten vid handen, att det egentligen är vid handelsbodar på landet, der så väl bränvinshandel till belopp af minst femton kannor, som handel med vin och maltdrycker är tillåten, som lagöfverträdelser af det finaste slaget och i den största skala föröfvas. De drycker af flera slag och under olika namn, som i dessa bodar försäljas såsom vin eller öl, äro i de flesta fall icke annat än mer eller mindre uppblandadt bränvin, äro lika mycket ett hån emot lagstiftningen, som de göra det omöjligt att någonsin erhålla laglig bevisning om brott deremot. Så länge följaktligen rättigheten för landthandlande kvarstår att i eller vid sina bodar sälja vare sig spirituosa eller vin och maltdrycker, kan den nuvarande lagstiftningen angående bränvinsförsäljningen icke annat än alstra osedlighet genom lönkrögeri och fylleri samt falska eder vid domstolarne.

Det är väl sannt, att röster förut förgäfves blifvit höjda för afskaffandet af dessa sorgliga förhållanden; men sanningens röst får icke

tystna innan den lyckats göra sig hörd, och sträfvandet för det rätta och goda får icke upphöra, om det än icke genast krönes med framgång, och jag vågar därför vördsamt föreslå den ändring i gällande författningar angående försäljning af spritdrycker, vin och maltdrycker:

1:o att all handel med dylika dryckesvaror ovilkorligen förbjudes en hvar, som idkar handel med andra varor; och

2:o att ingen må erhålla tillstånd till idkande af handel å landet med nämnda slags dryckesvaror, utan att kommunalstyrelsen i den socken, der rörelsen skulle idkas, dertill tillstyrkt bifall.

Stockholm den 28 Januari 1873.

J. Fahlén.

N:o 83.

Af Herr L. Persson m. fl.: Om grundskatternas afskaffande genom successiv afskrifning.

När jag vid sistlidne riksdag väckte motion om grundskatternas och kronotiondens successiva afskrifning, var jag icke så förmäten att jag trodde det frågan då skulle blifva definitivt afgjord, men jag trodde att frågan åtminstone skulle blifva förd ett steg framåt; och ehuru frågans behandling då icke ledde till något direkt beslut om dessa skatters afskaffande, så vågar jag dock påstå att frågan derom vid nämnde riksdag kom på en annan ståndpunkt än den förut innehaft. Förut har majoriteten inom Riksdagen betraktat frågan om dessa skatters afskrifning, såsom en ren omöjlighet, ja t. o. m. när förslag varit väckt derom att de skulle aflösas till sitt fulla värde. Nu deremot erkännes nästan allmänt att dessa skatter icke äro så fullt rättvisa och billiga, som man förut velat påstå, och nu torde de vara ganska få, som icke medgifva behofvet